

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKFF byggesak

Ansvar og kontroll

Ansvar = forpliktelse til å gjøre noe - eller unnlåte noe i moralsk, etisk og/eller juridisk forstand. *(Wikipedia)*

DB november 2008
Er faglig
Styremedlem NKFF Byggesak

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKFF byggesak

Tiltakshavers ansvar

SIGNATUR

- TH tar ansvar ved å **underskrive** søknad, SAK\$21.
- TH tar ansvar ved å **underskrive** melding, SAK\$12.
- TH gir SØK fullmakt ved sin **underskrift** på søknadsskjema.
- TH skal gi opplysninger som er nødvendig for kontroll (PBL\$93b nr. 1, 3.ledd og PBL\$97, 2.ledd.)

De ansvarlige foretak tar på seg hovedansvar ovenfor myndighetene ved signatur, men tiltakshaver har likevel ansvar:

- Hvis ikke alle ansvarsområder er dekket.
- Hvis det er vanskelig å avklare hvem som har ansvaret.
- Ansvar for meldeppliktige tiltak.
- Ansvar for å bringe opplysninger fra forhåndskonferansen videre.
- At alle deler av tiltaket er belagt med kontrakter.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKFF byggesak

Kommunens ansvar

- PBL\$95 - **Behandle og avgjøre** søknaden, ansvarlig for riktig bruk av de bestemmelser som leder frem til tillatelse. Sjekk **nabovarsel** og vurderer merknader. Behandle snarest mulig og senest innen de frister som fremgår av SAK\$§ 23-24.
- PBL\$93b nr.3 og PBL\$98 nr.4 - **gi - og trekke tilbake ansvarsrett**. Tildeling av ansvarsrett skjer automatisk når kriteriene i GOF er oppfylt med mindre det foreligger ufordelaktige opplysninger om foretaket. Fastsette tiltaksklassen for tiltaket (GOF §§ 12 - 15).
- Ikke ansvarlig for **bruksstillatelse og ferdiggjøstest**, disse vedtakene gis automatisk på bakgrunn av kontrollklæring.
- PBL\$10-1 **føre tilsyn** med at PBL holdes - Se til at byggeprosjektene i kommunen blir gjennomført etter regelverket, SAK § 35.
- PBL\$97 - skal **påse at det blir foretatt nødvendig kontroll**, påse at det føres kontroll, men skal ikke gjennomføre den selv.
- PBL\$98 nr.2 Pålegg UTF - å benytte særlig kvalifiserte utøvere.
- PBL\$100 - gi **pålegg angående sikkerheten** på arbeidsplassen.
- PBL\$101 - tillate at nabogrunn blir brukt.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKF byggesak

Behandle søknaden snarest mulig

- **Forvaltningsloven:**
 - Uten ugrunnet opphold
 - Foreløpig svar innen 4 uker
- **Plan- og bygningsloven:**
 - Egne frister for de enkelte sakstypene (SAK §§ 32-24).
 - Fristene gjelder kun "rene" byggesaker

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKF byggesak

Gi - eller nekte ansvarsrett. (Pbl§93b + §98.4.)

- **Kommunen skal:**
 - Ikke gi byggetillatelse før alle ansvarsforhold er brakt i orden (SAK§22). Behandles samtidig med byggesøknad + innenfor frist (SAK§23).
 - Godkjenne foretak for ansvarsrett, lokalt.
 - Gi personlig godkjenning i særlige tilfeller til:
 - Faglig kvalifisert person (Unntakstilfeller - uavhengig ktr.) (GOF§17.1).
 - Selvbygger av egen helårsbolig eller fritidsbolig. (uavh.ktr.) (GOF§17.2).
 - Fastsette tiltaksklassen for tiltaket (GOF§§12-15.)
 - Utleiete ansvarsrett hvor det er nødvendig

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKF byggesak

Kommunen sjekker:

- Fagkompetanse + funksjon = Aktuell byggeaktivitet?
- Funksjonskrav OK?
- Tildeler tiltaksklasse.
- Godkjenning/avslå.
 - (AVSLAG: Kort redogjørelse for hva som ligger til grunn for avslaget, f.eks.: sentral/lokal godkjenning er trukket tilbake, ikke faglig kvalifisert, mangelfulle rutiner etc).
 - Vedtaket kan påklages til fylkesmannen, jf PBL§13, 4. ledd og PBL§15. Klagefristen er 3 uker regnet fra den dag da brevet kom fram til den påførte adresse. Det er tilstrekkelig at klagen er postlagt innen fristens utløp.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Ansvarsreglene

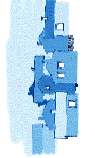

Godkjenningstforskriften (GOF):

- Systemkrav
- Kvalifikasjonskrav - utdanning og praksis
- Inndeling i funksjoner: SØK, PRO, KPR, UTF, KUT (GOF§5.2.)
- Oppdeling i tiltaksklasser: 1, 2 og 3.
- Sentral godkjenning / Lokal godkjenning
- Personlig ansvarstrett / selvbygger

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Tiltaks-klasse	Van-skelig-hets-grad	Konsek-av feil og mangler på HMS	Byggtyper	Brann-klasse, Pålite-lighets-klasse.	Merknader
1	Liten	Mindre	Småhus-bebyggelse, Eneboliger og rekkehus med tilhørende arb.	Br.kl. 1 P.kl. 1	Dimensjonering ved hjelp av enkle beregninger/tabeller, Løsninger, dokumentert i anerkjent litteratur. (TEK, NBI). UTF kan starte uten vesentlig PRO gjenstår + uten spesielle metoder. Begrenset "Enkle tiltak" må ikke foretales med pbløsb (Gulereggel)
2	Liten Midtels Store	Små Midtels Store	Boligblokker, Forretningsbygg og skoler.	Br.kl. 2 P.kl. 2	UTF kan ikke gjøre noe - dersom noe PRO gjenstår. UTF krever spesielle metoder.
3	Midtels Stor	Store	Sykehus, Hoteller, Store forretnings- og kontorbygg		Vanskelig fundamentering, kompliserte listoverføringer, Alternative analysemetoder. UTF krever spesielle metoder.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

1

2

3

Kommunen fastsetter endelig tiltaksklasse. Kommunens avgjørelse om plassering i tiltaksklasse **kan ikke påklages**. GOF§ 16nr. 3.

(PBL 2008§10-4. Tiltaksclasselasering kan påklages.)

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKI byggesak

Ansvarlig kontrollerende

- **Ansvarlig kontrolleres oppgave**
- gjennomføre og dokumentere nødvendig kontroll i samsvar med:
 - kontrollforetakets system.
 - kontrollplan (unntatt ved egenerklæring).
- særlig vekt på at kontroll skjer i riktig fase i forhold til tiltakets driftsplaner
- kontinuerlig kontroll skal dokumenteres
- kommunen unntar når kontroll er unødvendig

Foretak tar ansvar ved **signatur** på ansvarsrettsøknad og ved **signatur** på kontrollklæring.

(PBL 2008 § 24-1 og 2. Obligatorisk kontroll)

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKI byggesak

Ansvarlig kontrollerende

Avslutning av kontroll

- **Hvert kontrollforetak skal:**
- i kontrollklæring bekrefte at
 - kontroll er foretatt (etter kontrollplanen)
 - kravene til tiltaket er oppfylt
- sende kontrollklæringen til ansvarlig søker som sender den videre til kommunen
- kommunen kan kreve tilleggsopplysninger

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKI byggesak

Foretakets ansvar

Hvem sjekker om hele arbeidet er dekket med ansvar?

SØK

(PBL2008 § 5-2. Krav om gjennomføringsplan.)
 (PBL2008 § 11-2.nr.3. Krav om prosjektorganiseringsplan.)

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Ansvarsfordeling
Er hele tiltaket dekket med ansvar? Finnes overlapping?

Hovedleverandør har ansvar for at underleverandør er kvalifisert

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Opphør av forpliktelse / fortsettelse

- **Tilbakerekking / endring** av ansvarsett. Den tidligere ansvarlige vil fortsatt hefte for feil og mangler i et arbeid som allerede er utført
- **Krav dokumentasjon for del som er utført.** Den nye ansvarshavende hefte ikke for tidligere feil. Ved skifte av entreprenør er det derfor viktig å la dokumentert hvor langt arbeidet var kommet da skiftet fant sted.
- (Kontraktforholdet mellom tiltakshaver og den ansvarshavende faller bort.)
- Ansvarlig må melde fra til kommunen om opphør av ansvarsretten.
- Tiltakshaver må skaffe en ny ansvarshavende.
- **Stans.** Inntil ny ansvarshavende er godkjent vil det ikke kunne gis tillatelse eller arbeidet må stanses hvis det er gitt igangsettningstillatelse.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Varighet av foretakts ansvar.

- Ansvaret foreldes ikke. (PBL 2008§23:3 opphør 5år etter Ferd att.)
- Hvis det kan påvises at feilen er begått under utførelsen, hefter entreprenøren også etter at arbeidene er avsluttet.
- Ansvarer for feil vedvarer også etter at ferdigattest er gitt.
- Er det gitt **ferdigattest på feil grunnlag**, f.eks. falske kontrollrklæringer, er vedtaket om ferdigattest ugyldig og kan omgjøres etter fvl. §35 c.

Byggesaken kan da åpnes igjen. Men forutsetningen er at det kan påvises at den ulovlige tilstand kan tilbakeføres til en konkret feil eller forsømmelse underveis i prosjektet.

- Pålegg rettes til tiltakshaver.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKF byggesak

Inn i malen?

Godkjenningstilsvar med FTA § 5.3 b, 96 og 98g.
 Følgende foretak har fått godkjent ansvaret:

Rolle	Arbidsområde	Godkjent foretak
SØK		
PROKFR	Akteleiebed	
PROKFR	Dimensj. og konstrarb.	
PROKFR	VS-arbeid	Linda Rør & Sanitær AS
UTFIKUT	Utsikking/plasering	
UTFIKUT	Grunn- og berengarbeid	
UTFIKUT	Mur- og betongarbeid	
UTFIKUT	Terrarbeid	
UTFIKUT	VS-arbeid	Linda Rør & Sanitær AS

Før alle arbeidsområde i lista over ikke er ferd opp foretak, manglar ansvaret.
 Byggarbeid kan ikke setast i gang før godkjent ansvaret ligg ferd.
 Vedtaket kan påklagast.....

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKF byggesak

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
 NKF byggesak

Styring og kontroll

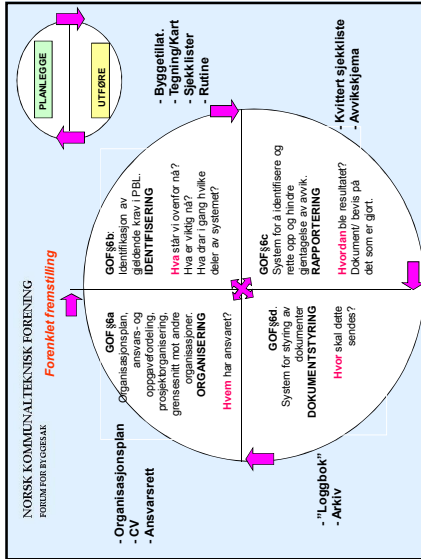
- Foretak som søker godkjenning for ansvaret skal ha et **styringssystem** som er nødvendig for å sikre etterlevelse av krav som er fastsatt i eller i medhold av plan- og bygningsloven.
- Systemet skal i innhold og omfang være **tilpasset** godkjenningssområdet.

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Krav til system

Systemet skal blant annet omfatte:

- **Organisasjonsplan**, som viser ansvars- og oppgavefordeling, prosjektorganisering og fordeling av kvalifikasjonene blant foretakets faglige ledere samt hvordan foretaket sikrer at oppgaveløsning skjer på kvalifisert måte.
- Det skal fremgå i hvilken grad foretaket må benytte tilknytning av andre kvalifiserte foretak eller personer og hvordan disse skal styres.
- **Identifikasjon** av gjeldende krav i plan- og bygningslovgivningen for gjennomføringen av oppdrag
- system for å identifisere, rette opp og hindre gjentakelse av **avvik**
- **Dokumentstyring** (post, e-post, tlf, avtaler, fax, referat...)

NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Ansvarlig søker

- Bindeledd/Samordner mellom aktørene, tiltakshaver og kommunen.
- Besørge nabovarsling, at grunnlagsdokumentene for varslet er tilgjengelig, at kvitteringer, ev. protester følger søknaden
- Hvis protester foreligger skal søker redegjøre for hva som ev. er gjort for å imøtekomme disse
- Dokumentere i søknaden hvordan alle relevante krav i pbl skal oppfylles

 NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Ansvarlig prosjekterende

- at de relevante krav og vilkår i plan- og bygningslovgivningen defineres, - synliggjøres og oppfylles i prosjekteringen
- at prosjektering i avgrensningen mot annen ansvarlig prosjekterende ivaretas

 NORSK KOMMUNALTEKNISK FORENING
NKF byggesak

Ansvarlig utførende

- at utførelsen oppfyller gjeldende krav innen godkjenningsområdet, i prosjektspesifikasjoner, tillatelse og andre krav i plan- og bygningslovgivningen.
- identifisere og rapportere i tilfelle der spesifikasjonene er åpenbart mangelfulle, motstridende eller feilaktige.
